

اهداف بخش نگاره ها پایه اول (بخوانیم و بنویسیم)

الف (اهداف شناختی (دانشی و آموزشی)

- آشنا شدن با محیط زندگی (خانه ، مدرسه ، خیابان)
- آشنا شدن چشم و گوش فراگیران با تعدادی واژه ی آشنا
- تقویت و گسترش واژگان
- تمیز واج های هم آغاز زبان فارسی
- تمیز واج های هم پایان زبان فارسی
- آشنایی با کاربرد کلمات در جمله
- آشنایی با جمله سازی شفاهی
- آشنایی با واژه های زبان فارسی
- آشنایی با تلفظ کلمات در فارسی معیار
- آشنایی با ساختار زبان معیار و تشخیص تفاوت آن با گویش محلی
- آشنایی برای آموزش نشانه های زبان فارسی
- ایجاد توانایی گرفتن مداد به طور درست
- ایجاد توانایی گرفتن کاغذ
- ایجاد توانایی تنظیم فاصله ی چشم تا کاغذ
- ایجاد توانایی درست نشستن هنگام نوشتن

ب (اهداف مهارتی

- ❖ تقویت دقت در پدیده های پیرامون
- ❖ تقویت توجه به جلوه های مثبت زندگی
- ❖ تقویت مهارت های زندگی
- ❖ تقویت مهارت های تفکر و حل مسأله
- ❖ تقویت توانایی در انجام کار های خلاق
- ❖ تقویت مهارت گوش دادن
- ❖ تقویت مهارت سخن گفتن
- ❖ تقویت مهارت تصویر خوانی
- ❖ تقویت مهارت دست ورزی

❖ تقویت مهارت اساسی پایه در نگاره ها از جمله : مهارت مواظبت از خود - لذت بردن از تفریح - دوست یابی - محبت به سایر موجودات زنده - احترام به ارزش ها و سنت ها و .....

ج) اهداف نگرشی

- ✓ ایجاد نگرش مثبت به باورها - آرمان ها و اعتقادات نیک
- ✓ ایجاد علاقه به جلوه های مثبت زندگی
- ✓ ایجاد نگرش مثبت به زبان فارسی معیار
- ✓ پرورش روحیه لذت بردن از جمله ها و اشعار زیبا
- ✓ تلطیف عواطف و احساسات نسبت به مفاهیم نگاره ها

نکاتی مهم در مورد بخوانیم و بنویسیم پایه اول

در کتاب بخوانیم مطلقاً از نوشت افزار استفاده نمی شود.

۱. در کتاب بخوانیم بخش و صدا کشی نداریم بلکه از بخش و صدا کشی به عنوان یک ابزار استفاده می شود.
۲. بیشتر فعالیت های مربوط به یاد گیری کلید واژه ها حول محور کلمات هم آغاز وهم پایان است. آب/آرد-دست/توت-شانه/خانه
۳. هفته ای ۳ نگاره تدریس می شود بنابراین در ماه مهر تمامی نگاره ها می بایست تدریس شده باشد.
۴. هدف کلی نگاره ها و نشانه های (۱) و نشانه های (۲) به ترتیب واج آموزشی واژه آموزشی و جمله آموزشی است.
۵. هدف کلی کتاب خوانی و روان خوانی به ترتیب گسترش واژگان و متن خوانی (تسلط بر خواندن) است.
۶. تصاویر پایین نگاره ها کلید واژه هستند که به هیچ عنوان با هدف کلمه خوانی از آنها استفاده نمی شود.
۷. اجرای هر نگاره از نظر زمانی قابل تفکیک نیست بنا به صلاح دید معلم و متناسب با موقعیت کلاس برای رفع خستگی و تنوع می توان شعر نمایش و یا بازی را اجرا کرد.
۸. از کارت های تصویری در پایان هر نگاره استفاده می شود و هدف از آن تصویر خوانی و آشنایی با کلید واژه می باشد. در ضمن تصویر برداری ذهنی از شکل خطی کلید واژه ها یکی دیگر از اهداف مهم نگاره هاست.
۹. در استفاده از کلید واژه ها و نیز رو خوانی متن انتزاعی در مرحله اول رعایت راست و چپ و بالا و پایین الزامی است ولی در مراحل بعد رعایت این مورد ضرورتی ندارد.
۱۰. به طور کلی از ابتدای بخش ۲ آموزش نشانه های ۱ تا آخر هدف یاد گیری شکل نوشتاری کلمات (املا) نیست بلکه هدف اصلی این درس ها خواندن کلمات و متن انتزاعی است.
۱۱. از صفحه ۵۲ بخوانیم به بعد هر دو روز یک نشانه یعنی هر هفته ۳ نشانه تدریس می شود.
۱۲. در هنگام نوشتن زیر نویس ها در کتاب بنویسیم دانش آموزان بخوانند و سپس بنویسند چون خواندن مقدمه و پیش نیاز نوشتن است.

۱۳. چون کتاب بخوانیم و بنویسیم دارای دو نوع خط نسخ و نستعلیق می باشد بنابراین در جایی که دانش آموز فعالیت نوشتاری انجام می دهد از خط نستعلیق تحریری استفاده می کند اما در فعالیت شفاهی خواندن خط نسخ ملاک خواهد بود.
۱۴. املائی رسمی دانش آموزان از صفحه ۴۲ بنویسیم که جمله بندی کامل است شروع می شود یعنی از درس ۳ قبل از این کار می توان کلمات جدا جدا که قبلا آموزش داده شد به دانش آموزان یاد داد.
۱۵. با توجه به اینکه خود کتاب به قدر کافی گنجینه لغات دارد لذا نیاز به گفتن املا از کلمات خارج از کتاب نیست در ضمن تا آنجا که امکان دارد از املا خود ساخته توسط معلم اکیدا خودداری گردد.
۱۶. از صفحه ۵۶ جمله نویسی به صورت رسمی آموزش داده می شود.
۱۷. از صفحه ۸۴ به بعد بهتر است اسم حروف رانیز به دانش آموزان آموزش دهیم.
۱۸. در بخش روان خوانی هدف تقویت مهارت خواندن و پی بردن به معنا و مفهوم آن می باشد لذا از این قسمت نباید دانش آموز چیزی بنویسد چون خط آن نسخ است.
۱۹. در نوشتن نشانه ابتدا معلم باید با گچ خوب روی تخته بنویسد سپس چند تن دیگر از دانش آموزان روی تخته بنویسند و تمرین کنند آنگاه از روی کتاب بنویسیم نسخه برداری تقلید و تمرین کنند.
۲۰. تشدید سمعی است یعنی گوش ما صدایی را دو بار می شنود و ما یکی را به حرف تبدیل می کنیم و به جای صدای دیگر نشانه تشدید روی آن می گذاریم. در ضمن در درس تشدید دانش آموز حرف یا صدای جدیدی را یاد نمی گیرد بلکه با ویژگی یک علامت آشنا می شود.
۲۱. تصاویر نشانه های (۲) بیان کننده مطلب درس هستند لذا استفاده مؤثر از آن ها در انتقال مفهوم مورد توصیه می باشد.
۲۲. در بخش ۳ نشانه های (۲) بهتر است از شیوه داستان گویی استفاده شود و سعی شود از خود بچه ها در ارائه داستان کمک گرفته شود.
۲۳. در حین داستان گویی می توان از کارت کلید واژه های نشانه های (۲) استفاده کرد و همزمان کلمات کلیدی را روی تابلو نوشت و نشانه مربوطه را به رنگ قرمز مشخص کرد.
۲۴. هدف از نوشتن به صورت خط تحریری در کتاب بنویسیم خوشنویسی نیست بلکه درست و خوانا نویسی از اهداف به کارگیری خط نستعلیق است.
۲۵. دلایل توالی واج ها ریشه در اولاً بسامد ثانیاً شکل و ثالثاً تعداد حروف و نشانه ها دارد. بسامد: مقدار تکرار یک پدیده را می گویند و چون حرف آدر کلماتی که اول آنها با آ شروع می شود و مورد استفاده زیاد دانش آموزان است لذا نشانه (آ) در ابتدای کتاب آمده است.
- شکل: شکل نوشتاری حروف از ساده به پیچیده تنظیم شده است لذا حروف آسان در ابتدا و حروف مشکل بعداً آموزش داده می شود. تعدد: منظور حروف چند شکلی است که آموزش از حروف تک شکلی شروع و به حروف چند شکلی گسترش می یابد.

اهداف نگاره ها در پایه ی اول

عمده اهداف دوازده نگاره ی کتاب بخوانیم اول ابتدایی تقویت دو مهارت اصلی (گفتن و گوش دادن) می باشد . در نگاره ها سیر منطقی زندگی روزمره ی یک خانواده ی ایرانی نشان داده می شود. در نگاره ی ۱ ، محیط شاد و صمیمانه ی خانه و روحیه ی کار و تلاش حاکم بر آن ، با تاکید بر درس و کتاب و مطالعه و یگانگی و رابطه ی سالم و عاطفی اعضای خانه را القا و تفهیم می کند . در نگاره ی ۲ ، آزاده در حال آماده شدن برای اولین روز دبستان است و اعضای خانواده با خوشحالی او را آماده و بدرقه می کنند و برادر کوچک نیز با شوق او را می نگرد و همچنین پدر نیز در حال آماده شدن است تا آزاده را در اولین روز مدرسه همراهی و همگامی نماید . در این نگاره اهمیت دادن خانواده به درس و مدرسه تاکید شده است . در نگاره ی ۳ ، دانش آموزان راه مدرسه را با آزاده می پیمایند و با کوچه و خیابان و محله و مقررات عبور و مرور و چراغ راهنمایی و محل خط کشی عابر پیاده و پلیس راهنمایی آشنا می شوند و خیابان و پیاده رو و مغازه و مسجد و میدان و مجسمه ی مادر نیز از بخش های دیگر این نگاره بشمار می روند .

در نگاره ی ۴ ، معرفی محیط و اعضاء و کارکنان و جزئیات محیط مدرسه همراه با القای شور و نشاط و شادابی صورت می گیرد . در نگاره ی ۵ ، معرفی داخل محیط کلاس صورت می گیرد و بیننده با بچه ها به کلاس درس می رود و آموزگار و محیط کلاس و متعلقات آن را از نزدیک مشاهده می کند و خود را در محیط آشنای کلاسی می بیند که خودش اینک در آن قدم گذاشته است . در نگاره ی ۶ ، دانش آموزان با جریان یک روز تعطیل خانواده در محیط شاد پارک (بوستان) ، سرگرمی های سالم ، آموزش دوستی با طبیعت ، رعایت نوبت و برقراری روابط سالم اجتماعی با دیگران را فرا می گیرند . در نگاره ی ۷ ، دانش آموزان همراه خانواده به دامن طبیعت می روند و اهمیت عناصر طبیعت و نقش آنها را در زندگی از نزدیک می بینند و شور و شادی و طراوت را در پرتو داشتن محیطی سالم تجربه می کنند . در نگاره ی ۸ ، دانش آموزان با زندگی سرشار از تلاش روستائیان و نقش آنها در پیشرفت کشور ، دوستی و مراقبت از حیوانات خانگی ، محصولات ، مشاغل ، فراورده های تولیدی ، بلبس و ابزارهای کار روستائیان آشنا می شود . در نگاره ی ۹ ، القای نگرش عاطفی مهربانی با حیوانات مد نظر بوده که در قالب بازدید و آشنایی با باغ وحش و معرفی حیوانات در آن صورت می گیرد .

در نگاره ی ۱۰ ، آشنایی دانش آموزان با نهاد مذهبی مسجد و آداب و رسوم مذهبی در حد توان یادگیری کودک با آهنگی ملایم و جذاب صورت می گیرد . در نگاره ی ۱۱ ، موضوع مهم اجتماعی بازار و خرید و چگونگی پرداختن به روابط اجتماعی و خرید و فروش کالا مورد نظر است و همچنین آشنایی با مشاغل و درک اهمیت هر یک از آنها و درک واقعتهای زندگی جمعی و مناسبات اجتماعی و وابستگی افراد جامعه به هم در این نگاره نمایانده می شود . در نگاره ی ۱۲ ، دانش آموزان با یکی از آداب و سنن زیبا و کهن ایرانی (عید نوروز) ، بازدید ، دوستی و نگه داشتن حرمت بزرگان خانواده آشنا می شوند .

باید بدانیم که :

- (۱) هر نگاره مجموعه‌ی متنوعی از اطلاعات و یک کل یکپارچه است که ابتدا دانش آموز با کلیت آن آشنا می‌شود و در مرحله‌ی بعد اجزایی از درون آن استخراج می‌گردد و در معرض دید وی قرار می‌گیرد تا توان ذهنی، قدرت و نگهداری مطالب در حافظه، میزان گسترش حوزه‌ی واژگان، میزان تسلط بر زبان و میزان انطباق آموخته‌های او با اهداف، در این بخش سنجیده می‌شود.
- (۲) مدت زمان تدریس برای نگاره‌ها، (تدریس سه نگاره در هفته) پیش‌بینی شده است که البته معلمان محترم مربوطه (علی‌الخصوص در مناطق دو زبانه) می‌توانند مدت زمان بیشتری را به صلاحدید خودشان به این امر اختصاص دهند
- (۳) آموزش کلمات (هم‌پایان - هم‌آغاز) از نگاره‌ی ۳، آغاز می‌شود
- (۴) بخش و صدا گویی کلمات به عنوان یک فن و نه یک روش، می‌تواند در کتاب بنویسیم مورد استفاده قرار گیرد و به علت رویکرد کلی در کتاب "بخوانیم" بخش و صدا گویی در کتاب "بخوانیم" جایگاهی ندارد
- (۵) در تدریس نگاره‌ها باید به اهداف (دانشی - نگرشی - مهارتی) آنها توجه جدی مبذول گردد.